

« zurück blättern vor »

FOLBLUT subst. m., ab 1855; auch *vollblut*; ‘Rassepferd, Vollblut’ – ‘koń rasowy pełnej krwi’: 1855 GWar 17 2, NOWO *Tak samo jest z całą kawalerią mianowicie z angielskimi vollblutami.* o 1860 Tyg 211, NOWO *puściłem na tor Junonę, śliczną Angielkę, folblut prawdziwą.* o (1872–1876) 1884 ENCORG s.v. *wyścigi: dopiero zawiązane 1841 towarzystwo W[yścigów] konnych [...] dało początek stałej organizacji tej instytucji w Warszawie. Pierwsze W[yścigi] odbyły się tu 20 i 21 Czerwca 1841. [...] W[yścigi] na tak zwanych folblutach wzmacniają w nich muskuły i płuca i wprawiają do rącości.* o 1884 Gomul.Obraz 67, DOR *Skarżyłaś się, że twój folblut jest strachliwy – dam ci klacz półkrwi, potulną jak dziecko.* o (1898) 1905–1907 ENCLW *W Anglii nazwano folblutami konie wyścigowe, odznaczające się najwyższą miarą przymiotów, szlachetnością i pięknnością.* o (†1945) 1947 Krzywosz.Życie 32, DOR *Gdy (...) ukazywał się jego potężny brek, w cztery folbluty zaprzężony, wszystkie oczy biegły za wspaniałym pojazdem.* – SWIL, SW (koń.), LSP, DOR. ◊ **Var:** *folblut* subst. m., 1860 Tyg 211, NOWO – SWIL, SW, LSP, DOR; *vollblut* subst. m., 1855 GWar 17 2, NOWO o [LBel.] 1859 Tyg 111, NOWO. ◊ **Etym:** nhd. *Vollblut* subst. n., ‘Rassepferd’, GRI. ◊ **Konk:** *koń czystej krwi* subst. m., bel. seit 1874 (1884), ENCORG s.v. *wyścigi; koń pełnej krwi* subst. f., bel. seit (1898) 1905, ENCLW, zuerst geb. LSP; *koń pełniokrwisty* subst. m., bel. seit 1953, DOR, zuerst geb. DOR. ◊ **Der:** *folblutka* subst. f., 1860 Tyg 592, NOWO, zuerst geb. DOR. ❖ Das Wort wurde wohl vor 1855 (s.o.) ins Polnische übernommen, da es bereits 1861 gebucht ist; die Lehnübersetzung dürfte etwas jünger sein. Das ältere Ersatzwort *koń czystej krwi* ist wohl eine Lehnübersetzung nach frz. *pur-sang* 1854, *cheval de pur sang* 1830 (ROBERT). Dt. *Vollblut* ist eine Lehnübersetzung aus engl. *full-blood* (KLUGE), das merkwürdigerweise erst 1882 (SOE) belegt ist und wohl als Gegenstück zu *half-blood* ‘Halblut’ (in Bezug auf Rasse: ‘von zwei unterschiedlichen Eltern’) entstand.

« zurück blättern vor »